

Cesta

11
2008

KŘESŤANSKÝ ČASOPIS PRO DĚTI

cena 5 Kč

Modlitba	3
Soudcové Izraele 2.	4
Poznáváme Ježíše.....	5
Osobnost měsíce.....	6
Biblická jména	7
Mimozemšťané v žabství 4.....	8
Meluzína	11
Námluvy pana Prasátka.....	12
Putujeme s Biblí	13
Soutěž o tři knihy	15
Písnička	16

Vydavatel: Ústřední rada Církve československé husitské
 Adresa redakce: Wuchterlova 5, 166 26 Praha 6, tel.: 220 398 107
 Šéfredaktorka: Mgr. Jana Krajčířiková, e-mail: jana.krajcirikova@ccsh.cz
 Tisk: Grafotechna Print s. r. o.
 Distribuce: A.L.L. production s. r. o., Poděbradská 24, 190 00 Praha 9,
 tel.: 234 092 851, e-mail: predplatne@predplatne.cz
 Objednávky a reklamace vyřizujte, prosím, přímo s distributorem.
 Ilustrace: J. Oleš, M. Nováková, O. Bajusová, V. Švejdrová, J. Wienerová
 a archiv časopisu Cesta
 Registrováno pod číslem MK ČR E 8426 dne 2. 2. 2000

Duch svatý

Přijď, Duchu svatý,
a dotkni se mého života,
ať vím, co je to
láska, štěstí a dobrota.

Tvé kouzelné vanutí
a tvůj svatý dech
chci okusit a být
jím naplněna,
abych Evangelium,
tu radostnou zvěst,
hlásala a nevěřícím
poznat tě nechala.

Ludmila Justová

Soudce Bárak a prorokyně Debóra

Po smrti soudce Ehúda začali Izraelci znovu zapomínat na Hospodina. Proto je Hospodin vydal napospas kenaanskému králi Jabínovi, který měl velmi silné vojsko. Měl devět set železných vozů a dobrého velitele, jenž se jmenoval Sísera. Utlačoval Izraelce po dvacet let.

V té době v Izraeli působila Debóra. Sedávala pod palmou a soudila spory svého lidu. Debóra byla prorokyně – Hospodin jí zjevoval budoucnost a ona to oznamovala lidu. Jednoho dne poslala pro soudce Báraka a řekla mu: „Hospodin ti nařizuje, abys vzal deset tisíc mužů a vytáhl s nimi na horu Tábor. Tam k tobě přivede Sísera a jeho vojsko a vydá ti je do rukou.“ Bárak Debóře odpověděl: „Dobře, půjdu, ale jenom když půjdeš se mnou.“

Debóra řekla: „Půjdu, ale na této cestě se neproslavíš. Hospodin Síseru vydá do rukou ženy.“

Bárak tedy s vojskem vystoupil na horu Tábor. Když se to dozvěděl Sísera, vytáhl i on se svými obrněnými vozy. Hospodin však do jeho vojska uvedl zmatek a Izraelci je snadno porazili. Sísera vyskočil ze svého vozu a dal se na útěk. Doběhl ke stanu, který patřil ženě jménem Jáel. Doufal, že se v něm schová, protože mezi jejím mužem a králem Jabínem byl mír. Jáel skutečně vyšla ze stanu a sama Síseru vyzvala, ať se u ní schová. Přikryla jej houní. „Dej mi, prosím, napít,“ požádal ji Sísera. Jáel mu dala napít mléka. Potom ji požádal, ať hlídá u vchodu a kdyby se po něm někdo ptal, ať řekne, že tu není. Unavený Sísera usnul. Jáel vzala stanový kolík a palici a kolík mu vrazila do hlavy. Když viděla přicházet Báraka, zavolala jej a mrtvého Síseru mu ukázala. Tak se splnilo, co předpověděla Debóra – Hospodin vydal Síseru do rukou ženy. Toho dne zpívala Debóra vítěznou píseň, kterou najdeme v 5. kapitole knihy Soudců. Patří k nejstarším památkám hebrejské poezie.

Část čtvrtá

1. Kým byl Matouš?
2. U koho v domě se scházeli apoštolové?
3. Kým byl Lukáš?
4. Jakého apoštola byl Lukáš společníkem?
5. Kde se narodil Ježíš?

(Nápověda: u Marka, apoštola Pavla, chlév, lékař, celník)

Část pátá

1. Kdo oznámil pastýřům narození Ježíše?
2. V čem chodil Jan Křtitel oblečený?
3. Kým byl bratr Jana Jakub?
4. Koho Pavel a Barnabáš brali na misijní cesty?
5. Kdo opustil svou výhodnou práci a šel za Ježíšem a později zapsal to, co Ježíš vykonal?

(Nápověda: Matouš, apoštol, šaty z kůže, rybář, andělé)

Správné řešení si můžete zkontrolovat na str. 10.

Marcela Šimová

Emil KOLBEN (* 1. 11. 1862 Stránčice u Prahy, + 3. 7. 1943 Terezín)
- český elektrotechnik

Český průmyslník Emil Kolben se narodil 1. listopadu 1862 ve Stránčicích u Prahy v rodině domkaře jako jedno z deseti dětí. Studoval na reálce v Praze, pokračoval ve studiu strojnictví a elektrotechniky na Vysoké škole technické (dnešní ČVUT). Vzhledem k rodinným finančním poměrům se během studia o sebe musel postarat sám. Po studiu obdržel cestovní stipendium a mohl tak poznávat svět, což bezesporu ovlivnilo jeho budoucí kariéru.

Nejprve procestoval Evropu (Švýcarsko, Francii, Anglii) a pak se vydal na 5 let do USA. Pracoval v Edisonově závodě a později v jeho laboratoři. Edison brzy poznal jeho schopnosti a jmenoval jej šéfem svých technických kanceláří i zkušebních laboratoří. V roce 1889 se tam seznámil s dalším velkým vynálezcem a badatelem Nikolou Teslou. I když zde získal neocenitelné zkušenosti, nakonec se s Edisonem rozešel, zejména proto, že Edison byl na rozdíl od Kolbena nesmiřitelným zastáncem stejnosměrného proudu. Budoucnost dala za pravdu Kolbenovi. Ten se v roce 1892 vrací do Evropy a čtyři roky pracuje jako hlavní inženýr ve Švýcarském Curychu u firmy Oerlikon. V roce 1896 se vrací do Prahy, aby ve Vysočanech založil podnik Kolben a spol. Ten se specializuje na stroje a zařízení pro velké parní a vodní elektrárny. V roce 1921 se Kolbenův podnik slučuje s Českomoravskou strojírnou v Českomoravsku-Kolben a v roce 1927 s továrnou Breitffeld-Daněk a vzniká tak mohutný podnik Českomoravská-Kolben-Daněk (ČKD) se 14 000 zaměstnanci, který je schopen konkurovat i Škodovým závodům. Stal se tak nejvýznamnějším zakladatelem elektrotechnického průmyslu u nás a proslavil um a dovednost českých rukou po celém světě. V roce 1939 je pro svůj židovský původ zatčen gestapem a transportován do Terezína. Tam 3. července 1943 Emil Kolben umírá.

Terach (Gn 11,26; 31-32) – otec Abrahamův, který se spolu s ním, jeho ženou Sáráj a svým vnukem Lotem přestěhoval z Uru do Cháranu. Odtud pak Abraham po otcově smrti putoval dál až do země zaslíbené.

Tóla (Sd 10,1-2) – jeden z izraelských soudců.

Támar – v Bibli jsou zaznamenány dva dramatické příběhy žen tohoto jména. První z nich byla snacha Jákobova syna Judy. Její manžel, Judův syn Er, zemřel, proto ji Juda oženil s Erovým bratrem Ónanem, aby podle hebrejského zvyku zajistil Erovi potomky. Ónan to však nechtěl učinit a Hospodin jej potrestal smrtí. Juda tedy Támaře slíbil, že ji ožení se svým třetím synem Šelem, až dospěje. Zapomněl však na to. Chytrá a odhodlaná Támar nakonec lstí dosáhla potomků od samého Judy (Gn 38. kapitola).

Druhý příběh vypráví o sestře Abšalóma, syna krále Davida. Zatoužil po ní Abšalómův bratr Amnón. Když jej však odmítla, protože by jejich svazek byl proti dobrým mravům, velice jí ublížil. Abšalóm jej za to později nechal zavraždit (2 S 13. a 14. kapitola).

Tadeáš (Mt 10,3) – jeden z dvanácti Ježíšových učedníků.

Tomáš (Mt 10,3; J 20,24-29) – další z učedníků. Byl zván Didymos, my jej však známe spíše jako „nevěřícího Tomáše“. Uvěřil ve vzkříšení Kristovo teprve tehdy, když si mohl sáhnout do jeho ran.

Timoteus, Titus – adresáti Pavlových listů, jsou podle nich nazvány.

Timón (Sk 6,5) – jeden ze sedmi prvních jáhnů.

4. Stavba začíná

Sedím na svém správném žabském kameni, hřeju se na sluníčku a poslouchám, co si paní redaktorka, slečna člověčice, povídá s mým člověkem.

Prý: „Máte tu krásné okolí, pane spisovateli, mistře. Příroda jistě vstupuje do vašeho díla. Třeba ta půvabná louka za plotem...“

„Ta louka,“ tvrdil můj člověk, „se stane přímo dějištěm velkého příběhu. Je to letiště, kde přistanou mimozemšťané, aby posváčili.“

„Jak s nimi budete mluvit?“

„Jejich řeč má ugrofinský základ a podobá se jazyku maďarskému.“

„Já dovedu maďarsky popřát dobrou chuť,“ pochlubila se.

„Mohla byste být v příběhu má společnice,“ plánoval spisovatel. „Umím se maďarsky zeptat, kde je můj hotel, odpovědi nerozumím. Když spojíme naše znalosti...“

„Kdy mimozemšťané přistanou, dneska?“

„Jednou...“ líčil můj člověk tlumeným hlasem, jako by to bylo veliké tajemství, „...až bude kosmicky mrákavo.“

Samozřejmě si vymýšlel, u spisovatelů se tomu říká fantazie neboli obrazotvornost, ale mně to bylo tak k smíchu, že jsem to nevydržel, abych aspoň tichounce nepoznamenal, nikoli maďarsky, nýbrž žabsky: „Mrrrákavo? Lepší je krrrápavo, to je náš žabí čas, kdy koncerrrtujeme.“

„A ten malebný strom, co vám tu roste,“ obdivovala člověčice.

„Zdánlivě vypadá jako vrba hlavatice,“ poučoval můj člověk. „Kluci ze vsi si z ní na Velikonoce řezali pruty na pomlázky. Ale ve skutečnosti je to samočinná kosmická vysílačka, která navádí mimozemšťany na přistání.“

Teď už jsem si na svém žabském kameni musel poskočit skoro úplně dokolečka, a to znamenalo upozornění, že o mém království neboli žabství jste se, paní redaktorko a slečno člověčice, dosud nezmínila, snad jste si ho ani nevšimla. Je sice pravda, že při nálezu vody hrála tahle vrba hlavatice jistou chvályhodnou roli, naproti tomu při hloubení rybníčku hrála roli nechvályhodnou. Stala se totiž pozorovatelnou mého nepřítelů kocoura Čerta.

Jsou na světě i žáby, které lezou po stromech a odtamtud se ozývají naříkavými hlásky, asi proto, že nemohou slézt, ale to my skokani neděláme. A tak jsem se musel dívat, jak můj člověk začíná hloubit rybníček, schován

pod lupenem lopuchu, protože na hlavu té vrby hlavatice si vyskočil právě kocour Čert. Je to zvědavý tvor a musí být u všeho, co se kde šustne, jenže dlouho u toho nevydrží a zkoumá, co se kde šustne jinde. Seděl jsem pod lopuchem úplně nehybně, protože kdyby mě Čert zahlédl, zkoumal by mne a na kočičí zkoumání tedy opravdu nejsem zvědavý, protože se provádí prostřednictvím drápů a zubů.

Tak tedy můj člověk se pustil do hloubení rybníčku. Začal s tím rovnou na tom místě, kde stál, a střídavě k tomu používal hned několik nástrojů. Je to asi namáhavá práce, protože u ní hlasitě hekal. Nicméně docela brzy byl v zemi po kolena, potom po pás, a když se v jámě sehnul, zmizel v ní úplně a bylo vidět jen, jak odtamtud vyletují lopaty hlíny.

Právě když byl takhle sehnutý, přišli za ním zedníci, aby oznámili, že jim došlo pojivo, to jest cement, vápno a písek, a že z toho důvodu musí pro dnešek skončit s prací na zhroutené zdi. O tom, kdy pojivo přivezou, neříkali nic.

„Aleale!“ podivili se. „Copak to děláte, pane spisovateli, mistře! Vždyť vy kopete kam? Vy kopete do hloubky. Takhle se prokopete až do Austrálie a zapadnete do břišního vaku nějakého klokana. Odtamtud bychom vás opravdu nemohli tahat, protože klokan by před námi utíkal dlouhými skoky. A pak, takhle od oka se rybníček nestaví. Protože aby vám nezasahoval do cesty a nalézal se na správném místě, musí být tenhle rybníček co? Musí být vyměřen. Ještě že s sebou máme pásmo neboli svinovací měřidlo a že s ním umíme zacházet.“

Upozornili mého člověka, že práce s takovým měřidlem je vysoce odborná činnost. Na něm je, aby připravil dostatečné množství kolíků ze světlého dřeva, aby je bylo dobře vidět a neškobrtalo se o ně. Zároveň varovali spisovatele, aby si neusekl prsty, až bude u kolíků zaostřovat špice sekerou.

Ovšem jestli si, paní redaktorko a slečno člověčice, myslíte, že ještě navečer jsem se mohl ujmout vlády ve svém vodním panství neboli žabství, velmi se mýlíte. Byla byste mohla vidět jen díl zahrady ohraničený kolíky, mezi kterými se táhl provázek, uprostřed jamku a vedle ní hromádku hlíny.

Zedníci důstojně odkráčeli, když oznámili spisovateli, že teprv teď může začít hloubit rybníček, jenže ten se sotva odpotácel únavou. Kocour Čert seskočil z vrby hlavatice, nahlédl do té jamky a znuděně zív. Když odešel,

vylezl jsem zpod lopuchu, kde jsem se až dosud skrýval, a pustil jsem se do večere. Neboť právě nad výkopem se rojily neobyčejně lahodné jepice. Taký vám chutnají jepice? Můj člověk radši kuře. Nechápu to...

Ladislav Muška
(pokračování příště)

Řešení ze strany 5:

Čtvrtá část: 1. celníkem, 2. u Marka, 3. lékařem, 4. apoštola Pavla, 5. ve chlévě

Pátá část: 1. andělé, 2. v šatech z kůže, 3. rybářem, 4. apoštoly, 5. Matouš

Zlobila se meluzína,
že nám spadla do komína.

Teď tam dělá neplechu,
nechce zpátky na střechu.

Nána v peci přiložila,
meluzínu vykouřila.

Zboříš nám tu celý dům,
běž si skučet k sousedům.

Mirka Žáková

Pan Prasátko bydlel v chlívku docela sám. Každý den se jen tak válel a bylo mu smutno. Co takhle jít na procházku? Možná potká nějakou prasečí slečinku a pozve ji třeba na zmrzlinu.

Vzal si klobouk a šel. A opravdu ji potkal!!! Koho? No přece tu prasečí slečinku! Páni, to byla štramanda, za každým uchem třešničku a kolem rypáčku, no to jste neviděli... červenou mašli! „Dobrý den, slečinko, mohu vás někam pozvat?“ řekl pan Prasátko. Slečinka se na něho zamračila a řekla: „Jů, vy jste ale špinavý, to já s vámi nikam nepůjdu, to byste mi dělal ostudu...“

Pan Prasátko zesmutněl a vrátil se domů. Je opravdu tak špinavý? Kousek od chlívku byla velká louže, tak se šel podívat, jako do zrcadla, jak na tom vlastně je a co se té nafoukané slečince nelíbilo. To není možné, to nemůže být on! Uši špinavé jako kopýtko, na rypáčku bláto a ocásek – no radši nemluvit, celý zaprášený, to z toho, jak ráno po všech koutech hledal ten svůj klobouk. Co teď? Vždyť ta slečna měla pravdu, musí se umýt.

Pan Prasátko si dal záležet, pořádně se vydrhnul a když uschnul, vykročil znovu na procházku zrovínka tam, kde potkal tu krásnou dámu.

Měl štěstí, seděla na lavičce a zrovna se opalovala. „Slečno, mohu vás pozvat na zmrzlinu?“ řekl odvážně. Slečinka byla z takového fešáka úplně vedle, až jí z uší spadly třešně. Vůbec ji nenapadlo, že je to ten špinavý pan Prasátko. Vesele zachrochtala a řekla: „Ó, vy jste gentleman, zmrzlinu já ráda, můžete mě pozvat třeba – na třešňovou...“

No – a jak to dopadlo? Přijela kočičí kapela a v chlívku se konala velká prasečí svatba. Pan Prasátko už nikdy nebyl sám, dokonce se začal každý den mýt a čistit si zoubky... Děláte to, děti, také tak?

Helena Osmíková

2. Egypt

Egypt je země, která v dějinách vyvoleného lidu sehrála velmi významnou roli. A to hned několikrát. Abram sem přišel v době hladu. Ze strachu, aby jej nezabili, řekl své krásné ženě Sáráj, aby se vydávala za jeho sestru. Faraón si ji vzal za ženu,

za což jej Hospodin potrestal. Když faraón zjistil, jak to se Sáráj je, vyhostil je s Abramem z Egypta (Gn 12,10-20).

Když bratři prodali Josefa do otroctví, dostal se také až do Egypta. Tam zažil mnohá dobrodružství, ale Hospodin byl s ním. Díky svým schopnostem a tomu, že uměl vykládat sny, se nakonec stal faraónovým nejvyšším správcem. Zachránil Egypt před hladomorem. V době hladu pozval do Egypta i celou svou rodinu a všechny Izraelce. Strávili zde 400 let. Nejprve se jim dařilo dobře, proto se jich však faraónové začali bát a učinili z nich otroky. Z Egypta vyvedl na Hospodinův příkaz Izraelce Mojžíš (Gn 37, 39-50. kapitola; Exodus).

Ještě jednou v Bibli čteme o útěku do Egypta před nebezpečím. Musel sem odejít Josef s Marií a malým Ježíškem, kterého hledal král Herodes, aby jej zabil (Mt 2,13-15).

Egypt je arabská republika v severovýchodní Africe (malou částí též v Asii), ležící na Nilu. Na západě hraničí s Libyí, na jihu se Súdánem, na severovýchodě s Izraelem. Ze severu ho omývají vody Středoziemního moře, z východu pak Rudé moře.

Egypt je jednou z nejlidnatějších zemí Afriky. Většina z přibližně 78 milionů obyvatel (k roku 2007) žije poblíž břehů řeky Nil na ploše 40 000 čtverečních kilometrů (asi dvacetina území státu), kde se nachází jediná orná půda. Většina nehostinné pouště Sahary je pouze velmi řídko obydlena. Přibližně polovina obyvatel Egypta žije ve městech, většina z nich v hustě obydlených centrech Káhiry, Alexandrie a dalších velkých měst Nilské delty.

Tato země je známá především díky starověké civilizaci a několika svě-

tově proslulým monumentům, jako jsou například pyramidy v Gíze a Velká sfinga. Město Luxor, které se nachází na jihu Egypta, skrývá početné starověké artefakty, jako například chrámový komplex Karnak a Údolí králů. Egypt je obecně považován za kulturně a politicky důležitý národ Středního východu.

Písenná svědectví o starém Egyptě sahají do doby 3 000 let př. n. l. Přitom starý Egypt je pohřben pod mnohými vrstvami kultur a státních útvarů, které přerostly v současnost. Název Egypt vznikl z řeckého "Aigyp-tos", který se vyvinul z náboženského názvu hlavního města Memfidy, který zněl Hut-ka-Ptah, což znamenalo Palác Ptahova ducha, a vyslovoval se přibližně "Hykuptah".

Hranice země se v průběhu historie mnohokrát měnily, ale páteří země zůstal Nil se svou deltou. Egypťané odedávna nazývali Nil řekou, jež dává život. Je nejdelší řekou na světě (i když momentálně to není tak jisté - Amazonka) a protéká Egyptem v délce 1 200 km bez jediného přítoku. Příchod přesně se opakujících záplav na Nilu po léta oživoval zemědělské hospodářství Egypta. Svým způsobem dal Nil vzniknout nejstarší civilizaci na světě. Postupující modernizace v Egyptě narušila přirozenou rovnováhu řeky. Hrozbou je zejména zvyšující se znečištění, protože záplavy jsou dnes zastaveny hrázemi. Sypaná hráz Vysoké Asuánské nádrže je obrovským dílem dlouhým 3600 metrů a vysokým 110 metrů, k němuž patří i hydroelektrárna o výkonu 2 tisíce megawattů. Přehrada začala být napouštěna v roce 1964. Rozsáhlá zásobárna vody dlouhá 500 km a široká 10 až 30 km byla pojmenována Násirovo jezero na počest iniciátora projektu, egyptského prezidenta Gamála Abd an-Násira. Přehrada sice umožnila elektrifikaci celé země, ovšem zamezením záplavám odstranila tisícileté propojení člověka a řeky, což vedlo k závažnému narušení ekologické rovnováhy.

Pokud jste si pozorně přečetli na str. 4 (případně ve 4. kapitole knihy Soudců) příběh o Debóře, Bárakovi a Jáel, jistě pro vás nebude těžké určit, které z následujících vět jsou pravdivé a které ne. Podle toho vyberte písmenka do tajenky a tu nám pošlete nejpozději do poloviny prosince, abychom třem z vás mohli pod stromeček poslat knihu!

* I když Ehúd zemřel, Izraelci byli nadále věrní Hospodinu, protože se poučili ze svých dřívějších chyb. ANO (**S**) NE (**B**)

* Izraelský lid začal utlačovat kenaanský král Jabín. ANO (**Ů**) NE (**A**)

* Jabín měl silné vojsko s tisícem obrněných vozů. ANO (**N**) NE (**H**)

* Velitel jeho armády se jmenoval Sísera. ANO (**J**) NE (**L**)

* V té době mezi Izraelci působila prorokyně Debóra. ANO (**E**) NE (**O**)

* Seděla pod fíkovníkem a soudila jejich spory. ANO (**H**) NE (**T**)

* Poslala pro Báraka, aby rychle svolal všechny muže a utekl před Jabínem, který se na ně chystá. ANO (**K**) NE (**R**)

* Bárak souhlasil, že půjde, ale jenom pokud s ním půjde i Debóra. ANO (**P**) NE (**I**)

* Debóra řekla: „Dobře, půjdu, ale na této cestě se neproslavíš.“ ANO (**Ě**) NE (**Y**)

* Bárak vytáhl s vojáky na horu Tábor. ANO (**L**) NE (**D**)

* S pomocí Hospodina nepřítele porazil. ANO (**I**) NE (**L**)

* Sísera vyskočil z vozu a dal se na útěk. ANO (**V**) NE (**P**)

* Schoval se u ženy jménem Jáel, která mu zachránila život. ANO (**L**) NE (**Ý**)

Blahopřejeme výhercům soutěže ze srpna (tajenka: Královna Ester), kterými jsou děti z Kojetína:

Honza Dunka

Lada Ochocká s bratrem Ondrou

Omlouvám se také za chybu, která se v osmisměrce objevila – v seznamu slov k vyškrtnutí chybělo jedno pro Ester velmi důležité – ODVAHA.

RANNÍ PÍŠNIČKA (kánon)

1. 2.

1. Když ko- hou- ti se o- zve hlas, tu
svi- ta- ní je ta- dy zas.

2. A každý ptá se v srdci svém:
Co přinese nám nový den?

3. Ať jasnou zář či temný stín,
vždy při nás je sám Hospodin.

4. Což miluje nás někdo víc?
Tak zpívejme mu z plných plic.

Nápěv: Kurt Rommel
Text: Edeltraut Rossi
Překlad: Zdeněk Svoboda